

Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): **Aneta Benediktová**

Název práce: **Město Aššur**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě):

Lukáš Pecha

1. CÍL PRÁCE

Autorka této bakalářské práce si vytkla za cíl souhrnně popsat různé aspekty historického vývoje hlavního asyrského města Aššuru. Jak uvádí na str. 1: „Bakalářská práce má za úkol shromáždit co nejvíce poznatků o městě Aššur, na jejichž základě může být vytvořen obraz o jeho stavu“. Tento cíl byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Text této bakalářské práce se zaměřuje na několik základních témat, která souvisejí s vývojem města Aššuru a s jeho postavením v asyrských dějinách. Autorka se postupně věnuje přírodním podmínkám (str. 3–4), archeologickému průzkumu lokality (str. 5–7), dějinám Aššuru a Asýrie (str. 8–28) a také životu v Aššuru (str. 29–37).

Při své práci vycházela autorka jednak z vědeckých edicí asyrských textů, zejména královských napsů, které publikoval A. K. Grayson, jednak z odborných studií v češtině, případně v cizích jazycích. Některé prameny jsou problematické, např. kniha M. Jastrowa o babylonském a asyrském náboženství, která vyšla roku 1898. Zde mohla autorka využít novější práce, které jsou dostupné i v českém jazyce, např. původní *Encyklopedii mytologie starověkého Předního východu*, Libri: Praha, 2003, nebo přeloženou knihu J. Bottéra, *Nejstarší náboženství Mezopotámie*, Academia: Praha, 2005. Poměrně obsáhlý je soubor internetových zdrojů.

Je třeba zdůraznit, že samotnému městu Aššur je věnována jen malá část bakalářské práce. Většina textu, zabývajícího se historickým vývojem (4. kapitola, nazvaná Dějiny Aššuru), ve skutečnosti pojednává obecně o dějinách asyrského státu a problematika vztahující se k samotnému městu Aššuru se v této pasáži objevuje spíše sporadicky. Také zařazení podkapitoly 4. 2. 2 (Staroasyrský obchod; str. 12–14) není příliš v souladu s tematickým vymezením této bakalářské práce. Podle mého názoru se měla autorka více zaměřit na popis samotného města (vnitřní uspořádání lokality, architektura atd.), případně na písemné prameny, které byly v Aššuru objeveny (srov. Olof Pedersén, *Archives and Libraries in the City of Assur*, Part 1, Uppsala: Almqvist & Wiksell, 1985; týž, *Archives and Libraries in the City of Assur*, Part 2, Uppsala: Almqvist & Wiksell, 1986). Pouze podkapitola 5. 6 (Aššurův chrám, str. 35–37) se týká přímo města Aššuru.

V některých případech jsou v práci uváděny ve zkrácené podobě informace, které byly převzaty z odborné literatury, např. na str. 13 autorka uvádí s odkazem na knihu J. Pečirkové, *Asýrie. Od městského státu k říši*, Academia: Praha, 2000, str. 20: „Obchod byl kontrolovaný státem, který určoval ceny, množství a typ zboží formou státních kontraktů“. Text je ovšem citován nesprávně (takto formulovaná věta se v uvedené knize neobjevuje), ve skutečnosti je v uvedené pasáži, která se zabývá výkladem staroasyrského obchodu v odborné literatuře, uváděna tato interpretace jako jeden

ze dvou extrémních názorů na charakter dálkového obchodu v asyrském období (obchod řízený a kontrolovaný státem versus obchod jako soukromé podnikání kapitalistického typu).

Občas autorka uvádí nepřesné informace, jako např. na str. 14: „Od 18.–15. století př. n. l. byla celá Asyrie podřízena Babylónii a vládci Hammu-rápimu“. Dále srov. str. 15: „Vládci zastávali funkce nejvyššího boha Aššura“. V některých případech nejsou informace převzaté z odborné literatury zasazeny do souvislosti s textem práce; např. na str. 16 je uvedeno „Asyrská moc se rychle upevnila i přes odpor babylonského krále“ (s odkazem na knihu J. Součkové), aniž by byly uvedeny další podrobnosti. Dále srov. str. 17: „Salmanassar I. se dostal do konfliktu s Chetity, a tak se utkali nejen na bitevním poli, ale také na poli hospodářských opatření. Výsledek ale zůstal vyrovnaný“ – opět bez dalšího objasnění tohoto tvrzení. V některých případech není jasné, podle jakých kritérií se autorka rozhodovala při výběru pramenů – proč je např. na str. 21 v souvislosti s přenesením sídla asyrského krále Aššurnasirpala II. do Kalchu uváděna jako zdroj této informace přednáška K. Šaškové z roku 2014? Nepochopitelný je rovněž fakt, že v přehledu dějin novoasyrského období autorka zcela vynechala Sargona II., zakladatele dynastie Sargonovců (str. 25: autorka v pasáži věnované Sargonovu nástupci Sinacheribovi uvádí pouze, že „jeho otec padl ve válce“, aniž by uvedla jeho jméno). Také Aššurbanipal je na str. 27 odbyt letmou zmínkou („Chtěla bych se pozastavit u posledního vládce, za kterého bylo zničeno město Aššur. Tímto vládce byl syn Aššurbanipala Sínšarra-iškun“).

Problematická je rovněž 5. kapitola, nazvaná Život v Aššuru, která by svým pojetím patřila spíše do populárně naučné publikace pro širokou veřejnost (zejm. str. 29–33). Navíc tento text představuje v podstatě spíše výtah z Olmsteadovy práce z roku 1968.

Práce obsahuje četné obrazové přílohy, které vhodně doplňují text práce. Mapka Asyrie na str. 49 však není příliš zřetelná.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazyk této práce je zatížen občasnými nevhodnými formulacemi; např. v úvodu (str. 1: „Seznámím Vás s tehdejšími zemědělstvím, řemesly...“; str. 2: „Internetové odkazy použiji především ... k nalezení nějakých textů panovníků; str. 6: „osmanský sultán Abdülhamid II., který obdarovával německého císaře zříceninami“; str. 10: „Šamši-Adad I. se narodil Ilu(a)-Kabkabimu“; str. 27: „Tím město upadlo do částečného zániku“ atd.). Asyrské texty, které autorka příležitostně cituje v textu své práce, jsou překládány podle cizojazyčných překladů (zejména se jedná o Graysonovy edice asyrských královských nápisů), což často vede k používání neobratných formulací (str. 9: „Bůh Aššur požádal od něho chrám, a on postavil navždy chrám“; „jeho chrámu prostor, ... jeho dům piva kádě“; str. 11: „chrám boha Enlila ... se stal zchátralým“ atd.). Vliv cizojazyčných textů se projevuje např. také v používání anglosaských jednotek, např. na str. 29 autorka uvádí, že „velké ulice byly deset až dvanáct stop široké“. Způsob citování je přehledný; použité prameny jsou citovány v poznámkách pod čarou podle příjmení autorů a roku vydání. Titul asyrských králů by bylo vhodnější překládat jako „místodržitel Aššurův“ (případně jako „náměstek boha Aššura“, jak to činí autorka na str. 10) než jako „vice-regent Aššuru“ (str. 9). Místo titulu „král vesmíru“ by bylo vhodnější překládat „král veškerenstva“ (str. 22).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Text posuzované bakalářské práce se zcela nekryje s jejím tematickým vymezením, neboť samotnému městu Aššuru je věnována pouze menší část textu. Nedostatkem této práce je rovněž nepříliš vysoká jazyková úroveň. Přesto však bakalářská práce přináší vcelku obsáhlý soubor informací.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*)

1) Na str. 8 uvádíte, že poloha Aššuru „nebyla zrovna ideální pro to, aby se toto město stalo významným“. Můžete toto tvrzení blíže objasnit?

2) Objasněte tvrzení, které se objevuje na str. 33: „Na druhou stranu se několikrát objevila myšlenka, že se náboženství odkazovalo také k monoteismu nebo alespoň více či méně k monoteismu směřovalo“.

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA** (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Velmi dobře.

Datum: 18. května 2015

Podpis:

